

Oikeustapauskokoelma

UNIONIN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (neljäs jaosto)

11 päivänä kesäkuuta 2015*

Ennakkoratkaisupyyntö — Maatalous — Yhteinen markkinajärjestely — Sokeri —
Varastointikustannusten korvaus — Asetus (ETY) N:o 1998/78 — 14 artiklan 3 kohta — Asetus
(ETY) N:o 2670/81 — 2 artiklan 2 kohta — C-sokerin korvaaminen vientiä varten — Edellytykset —
C-sokerin fyysinen vaihtaminen korvaavaan sokeriin — Korvaaminen, joka voidaan tehdä yksinomaan
saman jäsenvaltion alueelle sijoittautuneen valmistajan tuottamalla sokerilla — Pätevyys SEUT 34 ja
SEUT 35 artiklaan nähden

Asiassa C-51/14,

jossa on kyse SEUT 267 artiklaan perustuvasta ennakkoratkaisupyyntöstä, jonka
Oberverwaltungsgericht für das Land Nordrhein-Westfalen (Saksa) on esittänyt 17.1.2014 tekemällään
päätöksellä, joka on saapunut unionin tuomioistuimeen 4.2.2014, saadakseen ennakkoratkaisun asiassa

Pfeifer & Langen GmbH & Co. KG

vastaan

Bundesanstalt für Landwirtschaft und Ernährung,

UNIONIN TUOMIOISTUIN (neljäs jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja L. Bay Larsen sekä tuomarit K. Jürimäe (esittelevä
tuomari), J. Malenovský, M. Safjan ja A. Prechal,

julkisasiamies: M. Wathelet,

kirjaaja: hallintovirkamies K. Malacek,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 7.1.2015 pidetyssä istunnossa esitetyn,

ottaen huomioon huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

— Pfeifer & Langen GmbH & Co. KG, edustajanaan Rechtsanwalt D. Ehle,

— Bundesanstalt für Landwirtschaft und Ernährung, asiamiehinään W. Wolski ja J. Jakubiec,

— Euroopan komissio, asiamiehinään P. Rossi ja G. von Rintelen,

päätettyään julkisasiamiestä kuultuaan ratkaista asian ilman ratkaisuehdotusta,

on antanut seuraavan

* Oikeudenkäyntikieli: saksa.

tuomion

- 1 Ennakkoratkaisupyyntö koskee sokerialan varastointikustannusten korvausjärjestelmän soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä 18.8.1978 annetun komission asetuksen (ETY) N:o 1998/78 (EYVL L 231, s. 5), sellaisena kuin se on muutettuna 13.6.1988 annetulla komission asetuksella (ETY) N:o 1714/88 (EYVL L 152, s. 23; jäljempänä asetus N:o 1998/78), 14 artiklan 3 kohdan ja kiintiötä suuremman tuotannon soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä sokerialalla 14.9.1981 annetun komission asetuksen (ETY) N:o 2670/81 (EYVL L 262, s. 14), sellaisena kuin se on muutettuna 14.12.1988 annetulla komission asetuksella (ETY) N:o 3892/88 (EYVL L 346, s. 29; jäljempänä asetus N:o 2670/81), 2 artiklan 2 kohdan tulkintaa.
- 2 Tämä pyyntö on esitetty asiassa, jossa asianosaisina ovat Pfeifer & Langen GmbH & Co. KG (jäljempänä Pfeifer & Langen) ja Bundesanstalt für Landwirtschaft und Ernährung (liittovaltion maatalous- ja elintarvikeviranomaisena, jäljempänä BLE) ja joka koskee sellaisten varastointikustannusten korvausten palauttamista, jotka Pfeifer & Langen olisi saanut perusteettomasti ja Euroopan unionin taloudellisten etujen vastaisesti.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

Asetus (ETY) N:o 1785/81

- 3 Sokerialan yhteisestä markkinajärjestelystä 30.6.1981 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 1785/81 (EYVL L 177, s. 4), sellaisena kuin se on muutettuna 18.4.1989 annetulla neuvoston asetuksella (ETY) N:o 1069/89 (EYVL L 114, s. 1; jäljempänä perusasetus), 3., 11. ja 15. perustelukappale kuuluivat seuraavasti:

”[unionin] sokerijuurikkaan ja sokeriruo’on tuottajien työhön ja elintasoon liittyvien tarvittavien takeiden säilyttämisen varmistamiseksi olisi säädettävä sokerimarkkinoita vakauttavista toimenpiteistä

--

--

syyt, joiden vuoksi [unioni] on tähän saakka ylläpitänyt sokeri- ja isoglukoosialalla tuotantokiintiöjärjestelmää, ovat edelleen perusteltuja; järjestelmää on kuitenkin muutettava tuotannon viimeaikaisen kehityksen huomioon ottamiseksi ja tarvittavien välineiden antamiseksi [unionille], jotta varmistettaisiin oikeudenmukaisesti ja tehokkaasti, että tuottajat vastaavat itse kokonaisuudessaan [unionin] tuotannon ja sen kulutuksen välisestä suhteesta johtuvien ylijäämien myyntikustannuksista; --

--

yrityksille myönnetty tuotantokiintiöt takaavat tuottajille yhteisön hinnat ja tuotannon myynnin, joten kiintiötä siirrettäessä on otettava huomioon kaikkien kyseisten osapuolien edut ja erityisesti sokerijuurikkaan tai sokeriruo’on tuottajien edut,

--”

- 4 Perusasetuksen 8 artiklan 1 ja 2 kohdassa säädettiin seuraavaa:

”1. Tässä artiklassa säädetyin edellytyksin perustetaan varastointikustannusten tasausjärjestelmä, joka käsittää kiinteän korvauksen ja sen rahoituksen maksulla.

--

2. Jäsenvaltioiden on korvattava [unionissa] korjatusta juurikkaasta ja ruo'osta tuotetun

— valkoisen sokerin,

--

varastointikustannukset kiinteämääräisesti.

--”

5 Perusasetuksen 24 artiklassa vahvistettiin kullekin markkinointivuodelle eli kunkin vuoden heinäkuun 1. päivän ja seuraavan vuoden kesäkuun 30. päivän väliselle ajalle ”A-sokerin” ja ”B-sokerin” perusmäärät, jotka kunkin jäsenvaltion oli jaettava alueelleen sijoittautuneiden sokerinvalmistajien (jäljempänä ”valmistajat”) kesken. Valmistajille myönnettiin siis A-kiintiö ja B-kiintiö jokaiselle markkinointivuodelle. ”C-sokerilla” tarkoitettiin tuotettua sokerimäärää, joka oli suurempi kuin A- ja B-kiintiöiden yhteismäärä.

6 Kyseisen asetuksen 26 artiklassa säädettiin seuraavaa:

”1. -- C-sokeria, jota ei siirretä 27 artiklan mukaisesti -- ei saa myydä -- sisämarkkinoilla ja [se] on vietävä sellaisenaan ennen kyseisen markkinointivuoden päättymistä seuraavaa 1 päivää tammikuuta.

[8 artiklaa] ei sovelleta tähän sokeriin --.

--

3. Yksityiskohtaiset säännöt tämän artiklan soveltamisesta annetaan 41 artiklassa säädettyä menettelyä noudattaen.

--”

Asetus N:o 1998/78

7 Asetuksella N:o 1998/78 annetaan perusasetuksen 8 artiklalla käyttöön otetun sokerin varastointikustannusten tasausjärjestelmän soveltamista koskevat yksityiskohtaiset säännöt.

8 Kyseisen asetuksen 14 artiklan 3 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Kun C-sokerimäärä vaihdetaan vientiä varten vastaavaan määrään A- tai B-sokeria, vaihdettua määrää pidetään korvauksen soveltamiseksi A-sokerina siitä päivästä, jona viennin tullimuodollisuudet on hoidettu.”

Asetus N:o 2670/81

9 Asetuksessa N:o 2670/81, joka annettiin perusasetuksen 26 artiklan 3 kohdan nojalla, säädettiin tarkemmin edellytyksistä, joiden vallitessa C-sokeri katsottiin viedyksi.

10 Asetuksen N:o 2670/81 johdanto-osan viidennessä perustelukappaleessa todettiin seuraavaa:

”on aiheellista säätää kyseisen valmistajan mahdollisuudesta viedä maasta sokeria – – jota tämä ei ole itse tuottanut; tällaisessa tapauksessa on tarpeen säätää kiinteän määrän maksamisesta, jota voidaan kaikissa tapauksissa pitää korvauksena tällaisesta vaihtamisesta mahdollisesti seuraavasta edusta,

– –”

11 Saman asetuksen 2 artiklan 2 kohdassa säädettiin seuraavaa:

”[C-sokerin viennin] todistaminen tapahtuu esittämällä:

- a) edellä 1 kohdassa tarkoitetun jäsenvaltion toimivaltaisen toimielimen – – kyseiselle valmistajalle myöntämä vientitodistus;
- b) – – vakuuden vapauttamiseen tarvittavat asiakirjat;
- c) valmistajan ilmoitus, jolla tämä todistaa tuottaneensa C-sokerin – –.

– –

Kyseinen valmistaja voi kuitenkin korvata vietävän C-sokerin muulla [tariffi- ja tilastonimikkeistöstä ja yhteisestä tullitariffista 23.7.1987 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2658/87 (EYVL L 256, s. 1) liitteessä I olevan yhdistetyn nimikkeistön koodiin 1701 kuuluvalla] valkoisella sokerilla sellaisenaan tai korvata C-isoglukoosin toisella isoglukoosilla, joka on toisen saman jäsenvaltion alueelle sijoittautuneen valmistajan tuottamaa. Tällaisessa tapauksessa korvauksen tekvän valmistajan on maksettava – – 1,25 [euroa] 100:lta – – kilogrammalta – –.

– –”

Pääasia ja ennakkoratkaisukysymykset

- 12 Ennakkoratkaisupyynnöstä ilmenee, että sokerinvalmistaja Pfeifer & Langen sai markkinointivuosilta 1987/1988–1996/1997 perusasetuksen 8 artiklan 2 kohdan perusteella varastointikustannusten korvauksia valkoisen sokerin varastoinnista sokerin yhteisen markkinajärjestelyn puitteissa.
- 13 Pfeifer & Langeniin kohdistui vuosina 1997–2003 petostutkinta, joka koski mainittuihin markkinointivuosiiin liittyneiden valkoisen sokerin varastointikustannusten korvauksia. Sitä moitittiin tällöin muun muassa siitä, että se oli markkinointivuonna 1990/1991 ilmoittanut korvaukseen oikeuttavana sokerina tuotantokiintiöiden ulkopuolella tuotetun sokerimäärän, joka tällöin katsottiin ”C-sokeriksi”.
- 14 Pfeifer & Langen ilmoitti ostaneensa markkinointivuonna 1990/1991 tuotantokiintiöiden puitteissa erän Ranskassa valmistettua sokeria, jota tällaisessa tapauksessa nimitettiin joko A- tai B-sokeriksi. Kyseinen sokeri oli toimitettu mainitusta jäsenvaltiosta Pfeifer & Langenin Saksassa sijainneeseen tuotantolaitokseen, jossa se kirjattiin kiintiösokeriksi. Tätä samaa sokeria ei kuitenkaan ollut varastoitu kyseisen yhtiön siloihin, vaan siitä laadittiin uudet passitusasiakirjat, ja se kuljetettiin Antwerpenin (Belgia) satamaan, jotta se olisi voitu viedä unionin ulkopuolelle C-sokerina. Tämän jälkeen Pfeifer & Langen ilmoitti C-sokerin määrää vastaavan määrän valmistamaansa ylijäämä-sokeria (jäljempänä kyseinen C-sokeri) kiintiössä valmistettuna sokerina, jolle haettiin varastointikustannusten korvausta.

- 15 BLE, joka on varastointikustannuksista maksettavia korvauksia käsittelevä toimivaltainen viranomainen, kumosi 30.1.2003 tekemällään päätöksellä osittain Pfeifer & Langenille heinäkuun 1990 ja kesäkuun 1991 väliseltä ajalta myönnetyt varastointikustannusten korvaukset ja vaati maksettujen määrien palauttamista. Pfeifer & Langen teki tästä päätöksestä oikaisuvaatimuksen.
- 16 BLE hylkäsi 4.10.2006 Pfeifer & Langenin tekemän oikaisuvaatimuksen kyseistä C-sokeria koskevilta osiltaan.
- 17 Pfeifer & Langen teki 7.11.2006 Verwaltungsgericht Kölniin (Kölnin hallintotuomioistuin) valituksen viimeksi mainitusta päätöksestä. Kyseinen yhtiö väitti valituksessaan muun muassa, että sen menettely, kun se oli korvannut vientiä varten C-sokerin yhtä suurella, Ranskasta peräisin olevalla kiintiösokerimäärällä, oli ollut sääntöjenmukaista, joten tälle C-sokerille voitiin asetuksen N:o 1998/78 14 artiklan 3 kohdan mukaan myöntää varastointikustannusten korvaus.
- 18 Verwaltungsgericht Köln hylkäsi 25.11.2009 Pfeifer & Langenin valituksen siltä osin kuin se oli koskenut kyseisen yhtiön suorittamaa sokerin korvaamistoimenpidettä. Kyseinen tuomioistuin totesi, ettei mainittu korvaaminen ollut asetuksen N:o 2670/81 2 artiklan 2 kohdan toisen alakohdan, jossa vaaditaan, että korvaava sokeri on peräisin samaan jäsenvaltioon sijoittautuneelta toiselta valmistajalta, mukainen.
- 19 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin, johon Pfeifer & Langen valitti mainitusta ratkaisusta, katsoo, että siinä vireillä olevan oikeudenkäynnin lopputulos riippuu siitä, onko C-sokerin korvaaminen vientiä varten mahdollista eri jäsenvaltioihin sijoittautuneiden valmistajien välillä, minkä vuoksi on tarpeen päättää, kumpaa säännöstä, asetuksen N:o 1998/78 14 artiklan 3 kohtaa vaiko asetuksen N:o 2670/81 2 artiklan 2 kohtaa, sovelletaan pääasiassa kyseessä olevissa olosuhteissa. Vaikka näissä molemmissa säännöksissä näet säädetään C-sokerin korvaamisesta, asetuksen N:o 1998/78 14 artiklan 3 kohdassa ei säädetä erityisistä edellytyksistä, kun taas asetuksen N:o 2670/81 2 artiklan 2 kohdassa säädetään sen mukaan, että korvaavan sokerin on oltava samaan jäsenvaltioon sijoittautuneen valmistajan tuottamaa.
- 20 Ennakkoratkaisupyynnön esittänyt tuomioistuin katsoo lisäksi, että on täsmennettävä, vaaditaanko mainituissa säännöksissä, että alkuperäisen C-sokerin määrä ja korvaavan sokerin määrä vaihdetaan fyysisesti, vai riittääkö, että kyseiset määrät korvataan kirjanpidossa. Jos pääasiassa sovellettaisiin asetuksen N:o 2670/81 2 artiklan 2 kohtaa, ennakkoratkaisupyynnön esittänyt tuomioistuin pohtii, eikö korvaamisen rajoittamisella samaan jäsenvaltioon sijoittautuneisiin valmistajiin rajoiteta tavaroiden vapaata liikkuvuutta unionissa.
- 21 Tässä tilanteessa Oberverwaltungsgericht für das Land Nordrhein-Westfalen (Nordrhein-Westfalenin osavaltion ylin hallintotuomioistuin) päätti lykätä asian ratkaisemista ja esittää unionin tuomioistuimelle seuraavat ennakkoratkaisukysymykset:
- ”1) Säädetäänkö asetuksen N:o 1998/78 14 artiklan 3 kohdassa varastointikustannusten korvaamisen osalta tyhjentävästi sokerin korvaamisesta ja eikö tässä säännöksessä edellytetä sitä, että korvaavan sokerin pitää olla toisen saman jäsenvaltion alueelle sijoittautuneen valmistajan tuottamaa?
  - 2) Jos edelliseen kysymykseen vastataan myöntävästi, edellytetäänkö asetuksen N:o 1998/78 14 artiklan 3 kohdassa varastointikustannusten korvauksen suorittamiseksi sitä, että korvattava C-sokeri 'vaihdetaan fyysisesti' sokerinvalmistajan luona?
  - 3) Jos asetuksen N:o 2670/81 2 artiklan 2 kohtaa sovelletaan sokerin korvaukseen, edellytetäänkö kyseisessä säännöksessä varastointikustannusten korvauksen suorittamiseksi sitä, että korvattava C-sokeri 'vaihdetaan fyysisesti' sokerinvalmistajan luona?

- 4) Toissijaisesti onko asetuksen N:o 2670/81 2 artiklan 2 kohdan säännös pätemätön siltä osin kuin siinä edellytetään, että korvaava sokeri on 'toisen saman jäsenvaltion alueelle sijoittautuneen valmistajan tuottamaa'?"

Ennakkoratkaisukysymysten tarkastelu

Alustavia huomautuksia

- 22 Aluksi on syytä muistuttaa, että perusasetuksessa säädetään sokerin yhteiseen markkinajärjestelyyn liittyvästä kansallisten tuotantokiintiöiden järjestelmästä sokerin unionissa tapahtuvaa tuottamista varten. Kyseisen asetuksen 24 artiklan mukaan jäsenvaltioiden on niille myönnettyjen perusmäärien puitteissa jaettava A-kiintiö ja B-kiintiö kullekin alueelleen sijoittautuneelle sokerinvalmistajalle. Näiden kiintiöiden rajoissa valmistettu sokeri voidaan laskea liikkeeseen unionissa, ja se on erilaisten tuotannon tukemiseksi toteutettavien toimenpiteiden kohteena.
- 23 Kullekin valmistajalle jaetun kiintiön yli tuotettua sokeria eli C-sokeria ei saada myydä sisämarkkinoilla. Kyseinen sokeri on perusasetuksen 26 artiklan mukaan lähtökohtaisesti vietävä sellaisenaan unionin ulkopuolelle ennen kyseisen markkinointivuoden päättymistä seuraavaa 1. päivää tammikuuta.
- 24 Kuten asetuksen N:o 2670/81 1 ja 2 artiklasta ilmenee, kunkin valmistajan oli lähtökohtaisesti vietävä tuottamansa C-sokeri. Kuten kyseisen asetuksen viidennestä perustelukappaleesta ilmenee, unionin lainsäätäjällä piti kuitenkin aiheellisena säätää tietyissä tapauksissa kyseisten valmistajien mahdollisuudesta viedä maasta sokeria, jota nämä eivät itse olleet tuottaneet.
- 25 Mainitun asetuksen 2 artiklan 2 kohdan toisessa alakohdassa säädettiin näin ollen mekanismista, joka mahdollisti sen, että valmistaja voi vientiä varten korvata sen C-sokerin määrän, joka sillä oli velvollisuus viedä, vastaavalla määrällä saman jäsenvaltion alueelle sijoittautuneen valmistajan tuottamaa kiintiösokeria. Tästä säännöksestä siis ilmenee, että alun perin C-sokerin ryhmään kuulunut korvattu sokeri sai kirjanpidossa tehdyn muutoksen jälkeen kiintiösokerin aseman, ja valmistaja voi vapaasti laskea sen liikkeeseen sisämarkkinoilla, kun taas alun perin kiintiössä tuotettu korvaava sokeri vietiin C-sokerina.
- 26 Toiseksi on muistutettava, että perusasetuksen 8 artiklan 1 ja 2 kohdalla otetaan käyttöön sokerin varastointikustannusten tasausjärjestelmä, jonka mukaan jäsenvaltioiden on korvattava kiinteämääräisesti valmistajille näille kyseisestä varastoinnista aiheutuneet kustannukset. Kyseisen asetuksen 26 artiklan 1 kohdan toisen alakohdan mukaan vain A- ja B-kiintiöissä tuotetun sokerin varastointikustannukset voidaan korvata mutta ei C-sokerin varastointikustannuksia.
- 27 Ennakkoratkaisua pyytäneen kansallisen tuomioistuimen kysymyksiin on vastattava näiden huomioiden valossa.

Ensimmäinen ja neljäs kysymys

- 28 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin kysyy ensimmäisessä ja neljännessä kysymyksessään, jotka on syytä tutkia yhdessä, pääasiallisesti yhtäältä, onko asetuksen N:o 1998/78 14 artiklan 3 kohta ja asetuksen N:o 2670/81 2 artiklan 2 kohdan toista alakohtaa, kun niitä luetaan yhdessä, tulkittava siten, että pääasiassa kyseessä olevassa tilanteessa, jossa valmistaja haluaa korvata vientiä varten C-sokerimäärän vastaavalla määrällä toisen valmistajan tuottamaa kiintiösokeria, varastointikustannusten korvausta myönnettäessä on otettava huomioon tässä viimeksi mainitussa säännöksessä asetetut edellytykset, ja toisaalta, onko mainittu säännös unionin oikeuden valossa tarkasteltuna pätevä, koska siinä edellytetään, että korvaavan sokerin on oltava toisen samaan jäsenvaltioon sijoittautuneen valmistajan tuottamaa.

- 29 Aivan aluksi on syytä muistuttaa, että asetuksen N:o 1998/78 14 artiklan 3 kohdassa säädetään, että kun C-sokerimäärä vaihdetaan vientiä varten vastaavaan määrään A- tai B-sokeria, vaihdettua määrää pidetään korvauksen soveltamiseksi A-sokerina siitä päivästä, jona viennin tullimuodollisuudet on hoidettu.
- 30 On syytä todeta, että kyseisen säännöksen sanamuodon mukaan siinä vahvistetaan pelkästään se ajankohta, josta lukien sääntöjenmukaisesti kiintiösokerilla korvattua C-sokerimäärää on varastointikustannusten korvauksia laskettaessa pidettävä kyseiseen korvaukseen oikeuttavana.
- 31 Kun kyse on pääasiassa tarkoitettuna kaltaisesta tilanteesta, jossa valmistaja haluaa korvata vientiä varten C-sokerimäärän vastaavalla määrällä toisen valmistajan tuottamaa kiintiösokeria, huomioon on otettava myös asetuksen N:o 2670/81 2 artiklan 2 kohdan toisessa alakohdassa säädetyt edellytykset.
- 32 Viimeksi mainitun säännöksen sanamuodosta ilmenee tässä suhteessa, että tällaisen korvaamisen sääntöjenmukaisuudelle oli asetettu kolme edellytystä. Korvaavan sokerin oli ensinnäkin kuuluttava asetuksen N:o 2658/87 liitteessä I olevan yhdistetyn nimikkeistön koodiin 1701, toiseksi kyseisen sokerin piti olla toisen samaan jäsenvaltioon sijoittautuneen valmistajan tuottamaa ja kolmanneksi korvauksen tekvän valmistajan oli maksettava 1,25 euroa korvatun sokerin 100:aa kilogrammaa kohti.
- 33 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin toteaa tästä huolimatta, ettei asetuksen N:o 2670/81 2 artiklan 2 kohdan toisen alakohdan saksankielisen alkuperäisen version sanamuodosta voida varmasti päätellä, että kyseisessä säännöksessä säädettäisiin, että korvaavan sokerin olisi pitänyt olla toisen samaan jäsenvaltioon sijoittautuneen valmistajan tuottamaa. Koska verbi ”tuottaa” on kyseisessä versiossa yksikössä [erzeugt worden ist], puhtaasti sanamuotoon perustuvan tulkinnan perusteella voitaisiin ajatella, että edellytys, jonka mukaan korvaavan tavaran pitää olla samaan jäsenvaltioon sijoittautuneen valmistajan tuottamaa, koskisi vain C-isoglukoosin korvaamista.
- 34 Tältä osin on riittävää muistuttaa, että unionin oikeuden määräysten ja säännösten yhtenäisen soveltamisen ja tulkinnan välttämättömyys estää sen, että epävarmassa tilanteessa tietyn määräyksen tai säännöksen sanamuotoa tarkasteltaisiin erikseen vain asianomaisen kieliversion yhteydessä, ja se edellyttää päinvastoin, että sitä tulkitaan ja sovelletaan muilla virallisilla kielillä laadittujen versioiden valossa (ks. mm. tuomio Stauder, 29/69, EU:C:1969:57, 3 kohta; tuomio Mokselt Import und Export, 55/87, EU:C:1988:377, 15 kohta; tuomio EMU Tabac ym., C-296/95, EU:C:1998:152, 36 kohta ja tuomio Profisa, C-63/06, EU:C:2007:233, 13 kohta).
- 35 Asetuksen N:o 2670/81 2 artiklan 2 kohdan toisen alakohdan alkuperäisen saksankielisen version mahdollisesta epäselvyydestä huolimatta kyseisen säännöksen muista virallisista kieliversioista – erityisesti ranskan-, kreikan-, italian- ja hollanninkielisistä versioista – ilmenee nimenomaisesti, että unionin lainsäätäjä on asettanut vientiä varten tapahtuvan C-sokerin korvaamisen edellytykseksi sen, että korvaava sokeri on toisen saman jäsenvaltion alueelle sijoittautuneen valmistajan tuottamaa. Kyseinen edellytys ilmenee lisäksi selvästi mainitun asetuksen saksankielisen version sanamuodosta, sellaisena kuin sitä sovellettiin *ratione temporis* pääasiassa kyseessä olevien tosiseikkojen tapahtuessa, ja erityisesti lauseesta ”die von einem anderen auf dem Hoheitsgebiet desselben Mitgliedstaats ansässigen Hersteller erzeugt worden sind”.
- 36 Koska asetuksen N:o 2670/81 2 artiklan 2 kohdan toisessa alakohdassa edellytetään, että korvaavan sokerin on oltava samaan jäsenvaltioon sijoittautuneen valmistajan tuottamaa, kansallinen tuomioistuin haluaa selvittää, onko kyseinen säännös pätevä, kun huomioon otetaan unionin oikeus ja erityisesti ne primaarioikeuden säännöt, jotka liittyvät tavaroiden vapaaseen liikkuvuuteen, eli SEUT 34 ja SEUT 35 artikla.
- 37 Unionin tuomioistuimen vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan tosin SEUT 34 ja SEUT 35 artiklaan sisältyvä määrällisten rajoitusten ja vaikutukseltaan vastaavien toimenpiteiden kielto koskee paitsi kansallisia, myös unionin toimielinten toimenpiteitä (ks. vastaavasti tuomio Denavit Nederland,

15/83, EU:C:1984:183, 15 kohta; tuomio Meyhui, C-51/93, EU:C:1994:312, 11 kohta; tuomio Kieffer ja Thill, C-114/96, EU:C:1997:316, 27 kohta ja tuomio Alliance for Natural Health ym., C-154/04 et C-155/04, EU:C:2005:449, 47 kohta).

- 38 On kuitenkin todettava, että asetuksen N:o 2670/81 2 artiklan 2 kohdan toisessa alakohdassa asetettu edellytys, jonka mukaan korvaavan sokerin pitää olla samaan jäsenvaltioon sijoittautuneen valmistajan tuottamaa, on – katsottaessa, että se olisi SEUT 34 ja SEUT 35 artiklassa tarkoitettu rajoitus – joka tapauksessa oikeutettu, koska se on välttämätön seuraus perusasetuksella käyttöön otetusta kiintiöjärjestelmästä.
- 39 Kuten perusasetuksen kolmannesta, kymmenennestä ja neljännestätoista perustelukappaleesta ilmenee, kiintiöjärjestelmä on yksi niistä sokerin yhteisen markkinajärjestelyn toimenpiteistä, joiden lopullisena päämääränä on unionin markkinoiden vakauttaminen ja näin ollen muun muassa unionin valmistajien työhön ja elintasoon liittyvien tarvittavien takeiden säilyttämisen varmistaminen. Tässä yhteydessä kansallisilla tuotantokiintiöillä taataan valmistajille yhteisön hinnat ja niiden tuotannon myynti (ks. vastaavasti tuomio Koninklijke Coöperatie Cosun v. komissio, C-68/05 P, EU:C:2006:674, 59 ja 62 kohta ja määräys Isera & Scaldis Sugar ym., C-154/12, EU:C:2013:101, 46 kohta).
- 40 Unionin lainsäätäjällä on tässä tarkoituksessa säätänyt, kuten tämän tuomion 22 kohdassa muistutetaan, sokerintuotannon jakamisesta unionissa jäsenvaltioittain. Kunkin jäsenvaltion tehtävänä on siis jakaa A- ja B-kiintiöinä sille myönnettyt perusmäärät alueelleen sijoittautuneille valmistajille voidakseen säännellä alueellaan sokerintuotantoa.
- 41 C-sokerin tällainen korvaaminen vientiä varten eri jäsenvaltioihin sijoittautuneiden, erillisten kansallisten kiintiöiden piiriin kuuluvien valmistajien välillä olisi kuitenkin omiaan horjuttamaan perusasetuksella käyttöön otetun tuotantokiintiöjärjestelmän rakennetta. C-sokerin korvaaminen vientiä varten tämän tuomion 25 kohdassa kuvatuin tavoin merkitsisi nimittäin tosiasiallisesti sitä, että korvaavan sokerin toimittavan valmistajan kiintiö siirtyisi kyseisen korvaamisen suorittavalle valmistajalle. Tästä seuraisi muun muassa, etteivät näiden kahden valmistajan hallussa olevat kiintiöt enää vastaisi kyseisten valmistajien omien jäsenvaltioiden perusmääränsä mukaisesti niille alun perin jakamia kiintiöitä.
- 42 Asetuksen N:o 2670/81 2 artiklan 2 kohdan toisessa alakohdassa asetetun kaltainen edellytys ei näin ollen ole ristiriidassa SEUT 34 ja SEUT 35 artiklassa määrättyjen kieltojen kanssa.
- 43 Edellä lausutun perusteella ensimmäiseen ja neljanteen kysymykseen on vastattava niin, että asetuksen N:o 1998/78 14 artiklan 3 kohtaa ja asetuksen N:o 2670/81 2 artiklan 2 kohdan toista alakohtaa, kun niitä luetaan yhdessä, on tulkittava siten, että kun kyse on pääasiassa kyseessä olevan kaltaisesta tilanteesta, jossa valmistaja haluaa vientiä varten korvata C-sokerimäärän vastaavalla määrällä toisen valmistajan tuottamaa kiintiösokeria, varastointikustannusten korvausta myönnettäessä on otettava huomioon tässä viimeksi mainitussa säännöksessä asetetut edellytykset. Näihin edellytyksiin sisältyy muun muassa vaatimus, jonka mukaan korvaavan sokerin on oltava saman jäsenvaltion alueelle sijoittautuneen toisen valmistajan tuottamaa. Ennakkoratkaisukysymyksiä tutkittaessa esille ei ole tullut sellaisia seikkoja, jotka vaikuttaisivat mainitun säännöksen pätevyYTEEN.

Toinen ja kolmas kysymys

- 44 Kansallinen tuomioistuin kysyy toisella ja kolmannella kysymyksellään, jotka on syytä tutkia yhdessä, pääasiallisesti, onko asetuksen N:o 1998/78 14 artiklan 3 kohtaa ja asetuksen N:o 2670/81 2 artiklan 2 kohdan toista alakohtaa tulkittava siten, että niissä asetetaan C-sokerin vientiä varten tapahtuvan korvaamisen sääntöjenmukaisuuden edellytykseksi se, että valmistaja vaihtaa C-sokerin alkuperäisen määrän fyysisesti korvaavaan sokerimäärään.

- 45 Heti aluksi on syytä muistuttaa, että – kuten tämän tuomion 30 kohdassa on todettu – asetuksen N:o 1998/78 14 artiklan 3 kohdassa säädetään pelkästään siitä ajankohdasta, josta lukien sääntöjenmukaisesti kiintiösokerilla korvattua C-sokerimäärää on varastointikustannusten korvauksia laskettaessa pidettävä kyseisen korvauksen saantiin oikeuttavana. Asetuksen N:o 2670/81 2 artiklan 2 kohdan toisessa alakohdassa asetettiin taas ne sääntöjenmukaisuutta koskevat edellytykset, joita sovellettiin, kun C-sokeri korvattiin vientiä varten toisen valmistajan tuottamalla kiintiösokerilla.
- 46 Viimeksi mainitusta säännöksestä on todettava, ettei siinä säädettyjen edellytysten – jotka luetellaan tämän tuomion 32 kohdassa – joukossa mainita edellytystä, jonka mukaan C-sokerin alkuperäinen määrä olisi vaihdettava fyysisesti korvaavaan sokerimäärään. Mainitussa säännöksessä ei näin ollen edellytetä tällaista fyysistä vaihtamista.
- 47 Tätä päätelmää tukee se seikka, että – kuten Pfeifer & Langen ja BLE kirjallisissa huomautuksissaan ovat todenneet – valkoinen sokeri on homogeeninen tuote, joten yhtäältä alkuperäisen C-sokerin ja toisaalta korvaavan sokerin välillä ei voida havaita fyysisiä eroja.
- 48 Asetuksen N:o 2670/81 viidennestä perustelukappaleesta ilmenee lisäksi, että C-sokerin vientiä varten tapahtuvaa korvaamista koskevalla järjestelmällä pyritään mahdollistamaan se, että valmistaja voisi noudattaa velvollisuuttaan viedä C-sokeri viemällä sokeria, jota se itse ei ole tuottanut. Vaatimus, jonka mukaan korvatut sokerimäärät olisi vaihdettava fyysisesti, olisi ristiriidassa mainitun tavoitteen kanssa.
- 49 Edellä lausutun perusteella toiseen ja kolmanteen kysymykseen on vastattava niin, että asetuksen N:o 1998/78 14 artiklan 3 kohtaa ja asetuksen N:o 2670/81 2 artiklan 2 kohdan toista alakohtaa on tulkittava siten, ettei niissä aseteta sokerin vientiä varten tapahtuvan korvaamisen sääntöjenmukaisuuden edellytykseksi sitä, että valmistaja vaihtaa fyysisesti C-sokerin alkuperäisen määrän korvaavaan sokerimäärään.

Oikeudenkäyntikulut

- 50 Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely unionin tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta. Oikeudenkäyntikuluja, jotka ovat aiheutuneet muille kuin näille asianosaisille huomautusten esittämisestä unionin tuomioistuimelle, ei voida määrätä korvattaviksi.

Näillä perusteilla unionin tuomioistuin (neljäs jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

- 1) **Sokerialan varastointikustannusten korvausjärjestelmän soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä 18.8.1978 annetun komission asetuksen (ETY) N:o 1998/78, sellaisena kuin se on muutettuna 13.6.1988 annetulla komission asetuksella (ETY) N:o 1714/88, 14 artiklan 3 kohtaa ja kiintiötä suuremman tuotannon soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä sokerialalla 14.9.1981 annetun komission asetuksen (ETY) N:o 2670/81, sellaisena kuin se on muutettuna 14.12.1988 annetulla komission asetuksella (ETY) N:o 3892/88, 2 artiklan 2 kohdan toista alakohtaa, kun niitä luetaan yhdessä, on tulkittava siten, että kun kyse on pääasiassa kyseessä olevan kaltaisesta tilanteesta, jossa valmistaja haluaa korvata vientiä varten C-sokerimäärän vastaavalla määrällä toisen valmistajan tuottamaa kiintiösokeria, varastointikustannusten korvausta myönnettäessä on otettava huomioon tässä viimeksi mainitussa säännöksessä asetetut edellytykset. Näihin edellytyksiin sisältyy muun muassa vaatimus, jonka mukaan korvaavan**

sokerin on oltava saman jäsenvaltion alueelle sijoittautuneen toisen valmistajan tuottamaa. Ennakkoratkaisukysymyksiä tutkittaessa esille ei ole tullut sellaisia seikkoja, jotka vaikuttaisivat mainitun säännöksen pätevyyteen.

- 2) **Asetuksen N:o 1998/78 14 artiklan 3 kohtaa ja asetuksen N:o 2670/81 2 artiklan 2 kohdan toista alakohtaa on tulkittava siten, ettei niissä aseteta sokerin vientiä varten tapahtuvan korvaamisen sääntöjenmukaisuuden edellytykseksi sitä, että valmistaja vaihtaa fyysisesti C-sokerin alkuperäisen määrän korvaavaan sokerimäärään.**

Allekirjoitukset